

# **Změna živnostenského zákona a podmínky získání koncese a provozování koncesované živnosti**

1. V příloze č. 2 **VÁZANÉ ŽIVNOSTI** se předmět podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv" zrušuje.

2. V příloze č. 3 **KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI** se za předmět podnikání "Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu" vkládá nový předmět podnikání, který zní: "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot".

3. V příloze č. 3 **KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI** u předmětu podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot" ve druhém sloupci text zní:

**pro výrobu a zpracování paliv a maziv:**

- a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na chemii a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na chemii a 3 roky praxe v oboru, nebo
- d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru, nebo
- e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) živnostenského zákona;

**pro distribuci pohonných hmot:**

- a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání a 2 roky praxe v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 3 roky praxe v oboru, nebo
- d) střední vzdělání a 4 roky praxe v oboru".

4. V příloze č. 3 **KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI** u předmětu podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot" ve čtvrtém sloupci text zní: "pro distribuci pohonných hmot celní úřad".

5. V příloze č. 3 **KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI** u předmětu podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot" v pátém sloupci text zní: "Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů".

Novou právní úpravou došlo k přeřazení živnosti "Výroba a zpracování paliv a maziv" z vázaných živností do živností koncesovaných. Tato činnost je po novele spolu s distribucí pohonných hmot, jež podle stávající právní úpravy spadala do živnosti volné, obsahem **nové koncesované živnosti s předmětem podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot"**. K této úpravě vedla i skutečnost, že i výrobci a zpracovatelé

paliv jsou oprávněni prodávat pohonné hmoty a budou, pokud naplní definici distributora pohonných hmot, potřebovat koncesi i pro činnost distribuce pohonných hmot.

Při vstupu do podnikání bude muset žadatel o uvedenou koncesovanou živnost splňovat kromě všeobecných podmínek provozování živnosti také podmínky odborné způsobilosti, a to rozdílně **pro výrobu a zpracování paliv a maziv**, kde se požaduje kvalifikace v oboru chemie a odborná praxe (případně doložení dokladů podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) živnostenského zákona), a **pro distribuci pohonných hmot**, kde se pro prokázání odborné způsobilosti vyžaduje dosažení minimálně středního vzdělání bez rozdílu oboru, v němž bylo vzdělání dosaženo, a podle dosaženého stupně vzdělání délka požadované odborné praxe.

**Ke koncesi udělované v rozsahu předmětu podnikání "Distribuce pohonných hmot" se vyjadřuje celní úřad.** V případě, že se koncese uděluje pouze v rozsahu "Výroba a zpracování paliv a maziv", se k žádosti o koncesi žádný orgán ve smyslu § 52 živnostenského zákona nevyjadřuje. Celní úřad podle zákona o pohonných hmotách (§ 6a až § 6n) vydává stanovisko k žádosti o živnostenské oprávnění pro distribuci pohonných hmot a k žádosti **o schválení ustanovení odpovědného zástupce pro distribuci pohonných hmot. Celní úřad zkoumá, zda žadatel o koncesi, statutární orgán nebo členové statutárního orgánu žadatele - právnické osoby a ustanovený odpovědný zástupce splňují podmínku spolehlivosti podle § 6b zákona o pohonných hmotách. Pokud tyto osoby podmínku spolehlivosti splňují, vydává celní úřad souhlasné stanovisko. V opačném případě vydává nesouhlasné stanovisko s příslušným odůvodněním.**

§ 6a odst. 3 zákona o pohonných hmotách stanoví, že podmínka spolehlivosti musí být splněna **po celou dobu trvání živnostenského oprávnění pro distribuci pohonných hmot** u držitele koncese pro distribuci pohonných hmot, statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu držitele koncese a jeho odpovědného zástupce.

## Prokazování spolehlivosti

Podle § 6b odst. 1 zákona o pohonných hmotách se za spolehlivou považuje osoba, která

- a) **je bezúhonná** a
- b) **v posledních třech letech neporušila závažným způsobem daňové nebo celní předpisy nebo tento zákon.**

**Bezúhonnou je pouze ta osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin proti majetku nebo pro trestný čin hospodářský,** nebo se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena. Daňovými a celními předpisy se zde rozumí nejen právní předpisy České republiky (včetně podzákoných právních předpisů), ale též přímo použitelné předpisy Evropské unie. V případě, že závažně poruší daňové nebo celní předpisy nebo zákon o pohonných hmotách právnická osoba, přestává i osoba, která byla statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu této právnické osoby v době tohoto závažného porušení, splňovat podmínku spolehlivosti. Pokud distributor pohonných hmot závažně poruší tento zákon, hledí se na osobu, která byla jeho odpovědným zástupcem v době tohoto závažného porušení, jako by jej také porušila, a odpovědný zástupce tak přestává splňovat podmínku spolehlivosti.

### **Prokazování bezúhonnosti (§ 6c zákona o pohonných hmotách):**

V případě, že osoba, která musí splňovat podmínku spolehlivosti, je občanem České republiky, nemusí dokládat svou bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů – orgánům Celní správy je umožněno do něj nahlížet. Výjimkou je občan České republiky, který se v posledních 3 letech nepřetržitě zdržoval na území jiného státu déle než 3 měsíce. Ten musí v souladu s § 6c odst. 2 připojit k žádosti o živnostenské oprávnění pro distribuci pohonných hmot také výpis z evidence trestů nebo rovnocennou písemnost vydanou tímto státem.

Cizinec nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky, musí v souladu s § 6c odst. 1 zákona o pohonných hmotách bezúhonnost prokázat připojením výpisu z evidence trestů nebo doložit rovnocennou písemnost vydanou státem, jehož je tato osoba státním příslušníkem, nebo ve kterém sídlí a ve kterém se v posledních 3 letech tato osoba zdržovala, nebo sídlila nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce.

Osoba, která je nebo byla státním příslušníkem jiného členského státu než České republiky, nebo osoba, která má nebo měla bydliště v jiném členském státě než v České republice, může místo výše uvedených písemností k žádosti o živnostenské oprávnění připojit jinou písemnost prokazující její bezúhonnost.

V případě, že stát nevydává výpis z evidence trestů nebo rovnocennou písemnost, lze tyto písemnosti nahradit čestným prohlášením učiněným před notářem nebo orgánem daného státu. Toto čestné prohlášení nesmí být starší než 3 měsíce (obdobné jako v § 46 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona).

### **Odpovědný zástupce:**

**Specificky se upravují podmínky pro ustanovení odpovědného zástupce distributora pohonných hmot, a to v zákoně o pohonných hmotách.** Podle § 6d zákona o pohonných hmotách:

- (1) Odpovědným zástupcem distributora pohonných hmot může být ustanovena pouze osoba, která nevykonává funkci odpovědného zástupce pro jiného distributora pohonných hmot.
- (2) Živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění pro distribuci pohonných hmot nebo změni jeho rozsah, pokud
  - a) distributor pohonných hmot neustanovil odpovědného zástupce, ačkoli to živnostenský zákon vyžaduje, nebo
  - b) živnostenský úřad neschválil ustanovení nového odpovědného zástupce, protože tento zástupce nesplňuje
    1. podmínku podle odstavce 1,
    2. podmínku spolehlivosti, nebo
    3. podmínky stanovené živnostenským zákonem.

**Odpovědným zástupcem distributora pohonných hmot** může tedy být ustanovena pouze osoba, která **nevykonává** funkci odpovědného zástupce pro jiného distributora pohonných hmot. Jedná se o zpřísnění oproti ustanovení § 11 odst. 1 živnostenského zákona. Nic však

nebrání tomu, aby osoba, která sama má živnostenské oprávnění pro distribuci pohonných hmot, byla odpovědným zástupcem jiné osoby.

Pokud v průběhu provozování živnosti podnikatel, který sám nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti podle živnostenského zákona, nemá odpovědného zástupce (dosavadní odpovědný zástupce ukončil výkon činnosti, zemřel atp.), musí ustanovit nového odpovědného zástupce. Neučiní-li tak a byla-li koncese udělena jen v rozsahu "Distribuce pohonných hmot", živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění podle § 6d zákona o pohonných hmotách. Byla-li však koncese udělena v širším rozsahu předmětu podnikání, např. v rozsahu "Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot", **změní** živnostenský úřad rozsah živnostenského oprávnění na "Výrobu a zpracování paliv a maziv" (speciální úprava podle § 6d odst. 2 zákona o pohonných hmotách zde má přednost před obecnou úpravou živnostenského zákona). Nic však nebrání tomu, aby živnostenský úřad současně uplatnil pro zbývající rozsah živnostenského oprávnění, tj. pro "Výrobu a zpracování paliv a maziv" obecnou úpravu živnostenského zákona spočívající v pozastavení provozování živnosti – viz § 49 odst. 3 živnostenského zákona. Živnostenský úřad tak rozhodne o změně rozsahu předmětu podnikání podle § 56 odst. 3 živnostenského zákona a § 6d odst. 2 písm. a) zákona o pohonných hmotách na "Výrobu a zpracování paliv a maziv" a podle § 58 odst. 3 živnostenského zákona v návaznosti na § 49 odst. 3 živnostenského zákona pozastaví provozování živnosti v tomto rozsahu.

V případě neschválení nového odpovědného zástupce z důvodů uvedených v § 6d odst. 2 písm. b) zákona o pohonných hmotách, postupuje živnostenský úřad přiměřeně. Pokud nově ustanovený odpovědný zástupce vykonává funkci pro více než 1 podnikatele (ale méně než pro 4 podnikatele) a byla-li koncese udělena jen v rozsahu "Distribuce pohonných hmot", živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění. Byla-li však koncese udělena v širším rozsahu předmětu podnikání, změní živnostenský úřad rozsah koncese tak, aby v předmětu podnikání nebyla uvedena "Distribuce pohonných hmot". Stejně postupuje i v případě, že odpovědný zástupce nesplňuje podmínku spolehlivosti.

V případě nesplnění podmínek daných živnostenským zákonem bude záležet na tom, jaké podmínky nejsou splněny. V případě nesplnění všeobecných podmínek provozování živnosti nově ustanoveným odpovědným zástupcem postupuje živnostenský úřad obdobně, jako ve výše uvedeném případě, kdy podnikatel neustanovil odpovědného zástupce. V případě, že odpovědný zástupce nebude splňovat podmínku odborné způsobilosti, bude rozhodné, zda nesplňuje odbornou způsobilost ani pro distribuci pohonných hmot, ani pro výrobu a zpracování paliv a maziv, nebo jen pro jednu z uvedených činností. Přichází tak v úvahu zrušení živnostenského oprávnění (podnikatel měl oprávnění jen pro distribuci pohonných hmot), změna rozsahu předmětu podnikání na "Výrobu a zpracování paliv a maziv" (podnikatel měl oprávnění pro výrobu a zpracování paliv a maziv i pro distribuci pohonných hmot a odpovědný zástupce nesplňuje odbornou způsobilost jen pro distribuci pohonných hmot), nebo pozastavení provozování živnosti v částečném rozsahu předmětu podnikání "Výroba a zpracování paliv a maziv" v případě, že odpovědný zástupce splňuje odbornou způsobilost pro distribuci pohonných hmot, ale nikoli pro výrobu a zpracování paliv a maziv.